

**Nytt vattentorn
efter svampsäsong**

**Benskörhet satte
stopp för jobb**

**Nu delar de på sig
– efter 30 år**

Hej kamrater,

slutet på april presenterade Byggnads tillsammans med Katalys ett förslag till pensionssystem. Höjd pension för låg- och medelinkomsttagare, samt ett skydd för de som slitits ut på jobbet och tvingats till sjukskrivning.

Det är några av förslagen till nytt pensionssystem som finns i rapporten Knegarpension. Efter ett helt arbetsliv förtjänar vi en trygg pension. Så är det inte idag. Sveriges pensionssystem är felbyggt i grunden och straffar de med tunga jobb. En undersökning gjord i våras visar att varannan LO-medlem är beredd att byta parti i pensionsfrågan därav känns det lite underligt att Stefan Löfven inte tog upp pensionsfrågan i sitt första majtal. Byggnads kommer att ta en rejäl fajt för att pensionen ska bli en stridsfråga inför valet 2022. I dagens pensionssystem så straffas man hårt om kroppen säger ifrån och man inte orkar arbeta fram till 65, med det nya förslaget som Byggnads och Katalys tagit fram så kommer vi att få ett mer rättvist pensionssystem. Nu är det dags för vårt parti att ta taktpinnen i denna fråga, Byggnads är redo för den fajten.

Ännu en gång har det visat sig hur viktigt det är att vi organiserar oss och blir medlemmar i vårt förbund. En av våra medlemmar hade blivit utförsäkrad av försäkringskassan och nekad sjukersättning, Byggnads drev medlemmens fall till Förvaltningsrätten med hjälp av LO TCO Rättsskydd, fackets juridiska byrå. Förvaltningsrättens dom ger medlemmen rätt till ca 1800000kr i sjukersättning. Detta visar hur viktigt det är att vara medlem i Byggnads, medlemmen ifråga har fått all denna hjälp via sitt medlemskap och inte genom att själv behöva anlita dyra advokater.

Sist men inte minst så tror jag att vi alla börjar bli trötta på den här corona pandemin som har härjat i snart 1,5 år men som det ser ut nu så kommer de flesta att fått sin första dos till hösten. Byggnads medlemmar har varit bland de som under hela pandemin gått till jobbet som vanligt och hållit hjulen igång trots alla risker det inneburit. Det har gjort att vi inte har drabbats lika hårt som många andra av LO's medlemmar, kanske något för arbetsgivarsidan att komma ihåg när det är dags för nästa avtalsrörelse! Är det några vi bör sända ett stort tack till under denna pandemi så är det all sjukvårdspersonal i hela landet som verkligen slitit häcken av sig för att vårda alla drabbade. Hoppas ni alla håller ut nu när vi ser ljuset i tunneln.

Stark, stolt och trygg!

Kenneth Svärd
ordförande
Byggnads
Örebro-Värmland

Nu är det dags att skriva motioner!

Nu är det dags att börja fundera på att skriva motioner till Byggnads kongress 2022.

Har du en ide inom ett område som du vill att Byggnads ska lägga extra mycket fokus på under de kommande fyra åren?

Regionen har sitt motionsstopp den 8 oktober 2021.

Här finns en länk till det digitala formuläret <https://byggnads.kongress.nu/medlemsmotion>

Kolla att företaget är schyst!

Kan de anställda känna sig trygga? Har de rätt lön?

Kollektivavtalskollen gör att du enkelt kan kontrollera om ett byggföretag har kollektivavtal. Gå in på byggnads.se.

Medlemstidning för Byggnads
Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare: Kenneth Svärd
Redaktionskommitté: Kenneth Svärd och Thomas Schultz
Produktion: Krügers, text och foto. Texttanken, layout och redigering
Tryck: Åtta.45 Tryckeri, Västerås
Hemsidan: www.byggnads.se/regioner/orebro-varmland/
Telefon: 010-601 10 11 [vxl]
Postgiro: 204729-8

Vad tycker du...

...att vi ska skriva om i tidningen?

Kom med tips och idéer till

Peter Krüger:

peter.kruger@telia.com

Hjälp lärlingar in i facket!

TEXT: MAGNUS ÖSTIN

I sommar har Byggnads medlemmar ett ansvar att hjälpa nyexaminerade byggelever att få en bra start i arbetslivet.

På grund av covid-19 har Byggnads haft sämre förutsättningar att informera dem om facket och om a-kassan.

– Vi har inte kunnat komma ut på vissa skolor eftersom de har haft distansundervisning, säger ombudsmannen Tomas Pettersson.

I vanliga fall gör Byggnads flera skolbesök under elevernas tre utbildningsår. Besöken är viktiga för att rekrytera nya medlemmar.

– I årskurs två kan de bli studerandemedlem gratis.

Även en heldag som Byggnads brukar bjuda in till för att berätta om arbetsmiljö, hur lärlingstiden fungerar och vad som krävs i arbetslivet har påverkats av pandemin.

I stället för en heldag blev det en halvdag i digital form på distans.

När Byggnads inte träffar eleverna öga mot öga är det svårare att informera och rekrytera.

Det bekräftar ombudsmannen Mattias Andersson som är skolinformationsansvarig.

– Det händer att eleverna stänger av

Tomas Pettersson

kameran eller sätter på musik. Det är svårare att få en dialog med dem över nätet, säger Mattias Andersson.

Vissa skolor har Byggnads kunnat besöka trots pandemin. Skillnaden är tydlig.

– När man är i en skolklass ser man vilka som skriver in sig, det är klart lättare.

Tomas Pettersson säger att de ungdomar som kommer ut på byggena i sommar generellt är sämre förberedda än tidigare år. Fler än vanligt har inte gått med i fack eller a-kassa.

Ett vanligt missförstånd bland unga är att a-kassan finns som en automatisk trygghet.

– Många vet inte att de måste ansöka själva om att bli medlem.

Alla Byggnads medlemmar uppmanas att hålla ögonen öppna i sommar efter nykomlingar på arbetsplatsen.

– Fråga om de är lärlingar och hänvisa dem i så fall till den som är förtroendevald, uppmanar Tomas Pettersson.

Den som är fackligt förtroendevald har ett extra ansvar.

– En förtroendevald på Skanska exempelvis kan ha blicken på andra mindre företag också, och deras lärlingar.

Särskilt viktigt är det om underentreprenören saknar kollektivavtal.

– Det är viktigt att den som jobbar i ett företag som saknar kollektivavtal får veta att de inte får tillgodoräkna sig lärlingstiden, säger Tomas Pettersson.

Hur ser det ut framåt då?

Mattias Andersson är trots allt lugn. De byggelever som går ut skolan till sommaren har lyckligtvis tidigare under gymnasiet – före coronapandemin – fått information om Byggnads och kanske blivit medlem redan då.

Under förutsättning att vaccinationerna rullar på och smitthotet dämpas kan saker och ting återgå till det normala. Så också skolinformationen.

Förhoppningsvis är läget bättre till sommaren 2022

– De som går i årskurs 2 nu har vi ett år till på oss att skriva in, säger han. □

Miss inte nya yrkesutbildningsavtalet

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Byggnads förhandlade inte bara fram nya kollektivavtal i fjol. Nu finns också ett nytt yrkesutbildningsavtal som berör lärlingar. Timmar är ersatta av månader och lärlingsboken av en utvecklingsplan som företaget ska ta fram.

Det nya avtalet gäller för yrkesutbildningar som leder till yrkesbevis. Syftet är att höja kunskapsnivån och förstärka anställningsskyddet.

Det nya avtalet innebär att lärlingstiden förlängs.

– Med det gamla avtalet skulle cirka 2000-4000 timmar göras beroende på yrke. Nu är det exempelvis 30 månader för platt, säger Jenny Svensson, ombudsman på Byggnads Örebro-Värmland med särskilt ansvar för lärlingar.

I stället för timmar som ska arbetas för att få yrkesbevis, som tidigare, räknas månader efter grundutbildningen och kallas då kvalificeringstid.

Grundutbildning kan eleven genomgå på gymnasium, i vuxenutbildning eller på företag som företagslärling.

När grundutbildningen är klar i skolan och eleven fått godkänt i alla yrkeskurser kan kvalificeringstiden påbörjas.

Längden varierar beroende på yrket: 24–36 månader.

Fördelningstalen för lärlingslönerna är:

0-12 mån 70 procent, 13-24 månader 80 procent,

25-36 månader 90 procent.

För maskin; 0-6 månader 70 procent, 7-12 månader

80 procent, 13-24 månader 90 procent.

Det nya avtalet innebär också att lärlingar får samma anställningsvillkor som övriga. Separat turordningslista kan finnas kvar.

Några få kan välja mellan gamla och nya avtalet. Det är de som avslutade sin utbildning senast 31 december 2020 och som ännu inte påbörjat sin lärlingstid. Valmöjligheten finns under detta år, därefter gäller det nya avtalet för alla.

– Det viktiga nu är att påminna både lärlingar och företag om att det finns ett nytt yrkesutbildningsavtal, säger Jenny Svensson.

Hon rekommenderar berörda att gå in på www.byn.se där det finns detaljerad information om förändringarna och skillnaderna. □

Jennys brev direkt till lärlingarna!

”Hej lärling på bygg som ska påbörja din lärlingsanställning i år! Visste du att ett nytt yrkesutbildningsavtal gäller? I stället för att du ska arbeta ett visst antal timmar (olika för olika yrken) är det månader som gäller. Lärlingsboken är borta och i stället ska företaget du är anställd på ta fram en utvecklingsplan för din lärlingstid. Så, när du slutat skolan och börjar en lärlingsanställning är kvalificeringstiden följande:

*24 månader: Maskin och kranförare
30 månader: Håltagare, plattsättare, stenmontör, ställningsbyggare, tak- och tätskiktmontör, undertaksmontör.*

36 månader: Belägningsarbetare, bergarbetare,

betongarbetare, golvläggare, murare, träarbetare, väg- och anläggningsarbetare.

Du ska göra en anmälan om lärlingsanställning på byn.se där du anmäler vart du arbetar, du anmäler dig med hjälp av ditt bank-id.

Då ni som avslutar er utbildning i år är de första som går på det nya avtalet är det viktigt att ni och företagen hjälps åt att komma ihåg att det är nya regler nu.

Även fördelningstalen när det gäller lön är nya, så det kan bli lite rörigt eftersom det kanske finns lärlingar som går på det gamla avtalet som finns kvar. Alla som redan påbörjat sin lärlingsbok gör klart den enligt de gamla reglerna, alltså fyller i den tills den är klar! Dock måste den vara färdig innan 2023 är slut.

Något mer som du behöver veta är att det finns inga särskilda regler kvar när det gäller anställningen för lärlingar utan det är samma regler för er som alla andra som jobbar! Alltså kan du som lärling bli provanställd, från juni gäller det även dem som går på gamla avtalet.”

Jenny Svensson

”Jag blir aldrig helt frisk”

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

När medlemmen och ställningsbyggaren Muhamed Saric drabbades av benskörhet tog det stopp. Han kunde inte jobba kvar i yrket. Nu har Byggnads hjälpt honom att få ekonomisk trygghet även framöver.

”När han började som ställningsbyggare var han 1,96 meter och vägde 90 kilo. När han slutade hade han krympt med minst 3 centimeter och vägde 72 kilo”

– Jag är tacksam för hjälpen. Jag tjänade ganska bra som ställningsbyggare. De jobb jag orkar ta nu ger 100 000 kronor mindre om året. Livräntan täcker mellanskillnaden, säger Muhamed Saric, 48 år, i Grums.

2011 till 2017 arbetade han som ställningsmontör innan han blev sjukskriven för värk i nedre delen av ryggen.

– Man böjer sig mycket och det är många tunga lyft.

200 kvadratmeter ställning skulle han och kollegan hinna med på en arbetsdag, säger han. Det betydde lyft av 6–8 ton.

Muhamed Saric flyttade från Bosnien till Sverige 2007.

Som ung ville han bli lässmed och utbildade sig till det.

– Jag gick ut gymnasiet -91, men då kom kriget så jag hann aldrig börja jobba.

Han blev inkallad. Fyra år i kriget var en påfrestning också fysiskt, säger han. Efter kriget flyttade han hem till föräldrarna. Som yngsta barnet var det han som fick ta hand om dem och deras gård när de blev gamla. Han arbetade i jordbruket och i skogen.

När han kom till Sverige var hans hälsa god, säger han.

– Annars hade jag aldrig blivit anställd.

Men de tunga lyften som ställningsbyggare i kombination med att han blev sjuk försämrade hans hälsa.

När han började som ställningsbyggare var han 1,96 meter och vägde 90 kilo. När han slutade hade han krympt med minst 3 centimeter och vägde 72 kilo, berättar han.

Han diagnosticerades för osteoporos, benskörhet.

Muhamed Saric

– Jag har fått behandlingar och är på bättringsvägen, men jag blir aldrig helt frisk har läkaren sagt. En kota är sned och det fattas två centimeter på ena sidan.

Efter sjukskrivning, arbetslöshet, pappaledighet och ny sjukskrivning – denna gång för benskörheten, som nu hade upptäckts vara orsaken – kunde han genom satsningen Galaxen börja jobba som vaktmästare på en fotbollsplan i Grums. Arbetet är omväxlande, därför orkar han.

– Jag har fått mycket hjälp av Morgan på Galaxen och av Katarina på Byggnads.

Katarina Sandgren hos Byggnads Örebro-Värmland har genom åren hjälpt många medlemmar som blivit sjukskrivna.

Nyligen blev det klart att Försäkringskassan godkänner Muhamed Sarics skada som arbetsrelaterad. Då får han livränta. Det innebär att också att AFA Försäkring kan undersöka om han har rätt till ersättning därifrån.

– Katarina har varit jättebra. Hon har hjälpt mig med papperen och i dag känner jag mig tryggare och starkare, säger Muhamed Saric.

Han är också tacksam mot Försäkringskassan, som han tycker behandlat honom väl. □

Som ett lyckligt äktenskap

– men nu är det slut

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Kenneth Håkansson och Ulf Larsson arbetade i lag i över 30 år – tills Kenneth gick i pension. ”Det är som att hugga av mig vänsternäven”, säger Ulf Larsson när tidningen träffar duon en av de sista arbetsdagarna.

Att örebroaren Kenneth Håkansson gick i pension 1 april är inget skämt.

– Det har varit som ett lyckligt äktenskap, säger lagkamraten Ulf Larsson i en skämtsam ton med allvarlig botten.

För de har trivts ihop, så är det.

Genom åren har de byggt formar, satt kök, monterat fönster och gipsat. Gjort det mesta som träarbetare gör.

Men nu är det slut.

Kenneth Håkansson har blivit ”sextiofem och ett halvt”, som han själv säger. Ulf är bara 57 år och får jobba vidare ett tag till, för närvarande på det stora

sjukhusbygget i Örebro. Där har de varit senaste fem åren.

Förändringarna i byggbranschen är ett skäl till att Kenneth tycker att det är dags nu. All inhyrning av personal. Det är helt enkelt inte lika roligt som förr.

Dessutom har kroppen börjat knorra. Inget stort, som ryggvärk eller problem med axlarna, men ont i benen och stel i knäna har han blivit.

– Och det är skönt att gå på våren, tycker Kenneth Håkansson.

Kenneth och Ulf har förstått att det inte är vanligt att två kollegor arbetat ihop så länge som de gjort. Visst har de

varit ifrån varandra tillfälligt genom åren. Om inte annat så när den ena av dem haft semester. När Ulf köpte hus i Thailand 2005 började han ta vintersemester, Kenneth höll kvar vid sommaren.

– Så då fick han vila öronen, säger Ulf.

NCC har velat dela på dem, säger de, men de har stretat emot och fått fortsätta i lag.

Vad är det bästa med Kenneth?

– Att vi förstår varann. Han har alltid grejat med att mäta och sätta ut, sånt som jag inte är så road av.

Vad är det bästa med Ulf?

– Larsson har varit bra på att komma med idéer, svarar Kenneth Håkansson.

Tidningens reporter går bet när han ett par gånger om försöker luska i om de inte blivit ordentligt osams någon gång genom åren. Inget större bråk vill de dra sig till minnes.

Kenneth Håkansson har inte hunnit fundera på vad han ska göra med all fritid han får nu.

– Det löser sig. När pandemin är över vill jag helst ut och resa.

Kanske blir det till att skaffa hund. Hustrun Gunilla, som går i pension

samtidigt, är inne på det.

För Ulf Larsson blir det till att hitta en ny parhäst. När intervjun görs i

slutet av mars vet han inte vem det blir. Kanske har det klarnat när tidningen kommer ut. □

KNEGARPENSION

Har i dag lyssnat på hur byggnads vill jobba för att få en bättre pension för sina medlemmar men även för andra personer boende i Sverige.

Bara att man kallat det knegarpenion gör att jag får stå på.

Ett väldigt enkelt sätt att få förståelse för att det är dom som sliter på kroppen som måste få en bättre ersättning vid tidigareläggning av pensionen.

Det kan hända att ni som är yngre inte tycker frågan är aktuell just nu men jag lovar att tretti till fyrtio år från nu är det jätteaktuellt trots stora framgångar i miljöarbetet.

Att mitt fackförbund tar upp frågan om våra pensioner är jävligt bra för det stärker min tro på att om vill vi något så får vi jobba för det. Inget kommer om inte vi i facket slåss för frågan.

Det framkom också att pengar från de som tjänar mest går direkt till staten helt skandalöst. För tjugo år sen skulle det gjort att vi har fått en storstrejk i landet. Så vi måste nog faaaan ta i lite grann höja upp fanan och ta strid för knegarpenion och se till att rösta rätt, rösta rätt.

För mig som är några år har det känts för djävligt när borgerliga regeringar snott pengar ur våra försäkringssystem och inte ställts inför rätta för det.

Detta eftersom det är en regelrätt stöld av medel vi avstått i våra löneförhandlingar för att ha en bra sjukförsäkring och en bra grund på a-kassan.

Så upp till kamp för återställande av våra försäkringssystem. Oavsett regering måste vi återskapa dessa till en nivå som är bättre för de som behöver använda dom.

Om man undrar hur det kunde bli så här så var det en oro som alla partier hade om att börserna skulle gå dåligt och våra fonder skulle inte klara pensionerna.

Facit är att börserna gått bra och försämringen blev i stället stora vinster och en uppgång från en svag ekonomi till att, innan pandemin ha en strålande ekonomi, tyvärr på bekostnad av försämrade pensioner.

Så mina vänner nu måste vi slåss inför ett val där vi måste se till att det blir en röd majoritet. Skulle vi få sverigedemokrater i någon annan form av regering blir det inga bättre pensioner. Så ni som eventuellt röstar på dom igen har sparkat era arbetskamrater i magen och fördärvat era pensioner. ☐

Örebro-Värmland utbildningar 2021

Passa på och anmäla dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtoendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

Utbildning för skyddsombud 2021

År 1	År 1
Påfarten 8 tim	SO-utbildning steg 1+2
Startkurs 3 dgr (BAM)	Steg 1, 18 aug, Örebro
19-21 okt, Örebro <i>[nytt datum]</i>	Steg 2, 25 aug, Örebro
14-16 sep, Karlstad	Steg 1, 10 nov, Karlstad
22-24 nov, Ej klart	Steg 2, 18 nov, Karlstad

År 2	År 2
Prevention 1	SO-utbildning steg 3+4
1 sep, Karlstad	Steg 3+4, 7-8 sep, Örebro
	Steg 3+4, 15-16 dec, Karlstad

År 3
Samverkan o förändringsarbete
28-29 sep, Karlstad

År 4	År 4
De viktigaste föreskrifterna	Prevention 2
26 okt, Örebro	30 nov, Örebro

Skyddsombudsinformation 5 tim/år
8 okt, Örebro [7-12], 7 okt, Karlstad [7-12]

Vem betalar utbildningarna för skyddsombud?
Samtliga skyddsombudsutbildningar bekostar och anmäler arbetsgivaren dig till på www.buc.se. Företaget betalar även din lön.

UNDANTAGET är Påfarten som **DU** anmäler dig till och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst och resor till.

Facklig förtoendevald
Grundutbildning 2021, 2-5 nov, Örebro

FFV-träffar 2021 kl.13-16
3 jun, Digitalt TIA-avtal
25 nov, Kristinehamn 8-16 Heldagskonferens

Lagbasutbildning 2021
Steg 1: 5-7 okt, Folkhögskolan Karlskoga
Steg 2: 3-4 nov, Folkhögskolan Karlskoga

Tätskiktsutbildning kl. 8-16
29 sep, Karlstad *[nytt datum]*

Ackordstagarutbildning (VVS) 2021
Två dagar: 8-9 sep, Karlskoga

Lagbasträffar 2021 kl. 14-16
2 sep, Karlstad *[nytt datum]*
1 sep, Örebro *[nytt datum]*

Introduktion MB kl. 13-16
16 nov, Örebro, 16 nov, Karlstad
MB steg 1- 3 2021
1. 14-17 sep, Internat Sunne
2. 19-22 okt, Externat Karlstad
3. 8-10 dec, Externat Karlstad

Fullmaktsträffar FFV/MB kl. 8-16
19 maj, Digitalt *[nytt datum]*

Påfarten (alla förtoendevalda samt medlemmar/icke medlemmar)
Denna utbildning genomförs på en dag, det handlar om Byggnads, historia, hur man kan påverka, vart vi är idag men också om framtiden. Denna utbildning skall alla som har ett förtoendeuppdrag genomföra. Utbildningen vänder sig också till medlemmar och de som borde vara medlemmar i Byggnads.

För att gå utbildningen söker man ledigt enligt studieledighetslagen och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst (stipendium för ICKE medlem), samt resor till och från utbildningen.

Läs mer och gör din intresseanmälan här:
<https://pafarten.byggnads.se/>

TA DITT ANSVAR SOM MEDLEM OCH STÄLL FRÅGAN

TEXT: CONNY ANDERSSON · FOTO: PRIVAT

Att ha eller inte ha ett stort antal LO-medlemmar i facket påverkar hur samhället utformas.

Det är april 2021, våren börjar så sakta göra sitt intåg. Bakom oss finns ett minst sagt märkligt år där alla har fått genomlida en pandemi. Något vi inte upplevt sedan efterkrigstiden. Förutom det mänskliga lidandet för de som blivit sjuka, eller där anhöriga mist nära och kära så har pandemin påverkat oss på ett eller annat sätt. Vi hoppas att vi kan lägga denna pandemi bakom oss och att vaccineringen kommer i gång i rask takt och att vi i stället tillsammans kan börja blicka framåt med försiktig positivet.

Under de senast 20 åren har medlemsantalet för LO medlemmar sakta sjunkit. De borgliga höger vindarna har fått förnyad kraft och påverkat samhället i en riktning som inte gynnar LO-medlemmarna.

Conny Andersson

”Det behövs utbildningar och samordnade nomineringar till politiska uppdrag för att gemensamt lyckas i kampen mellan arbete och kapital.”

Conny Andersson

Försämrad sjukvård, pensionsnivåer som är så låga att det inte går att klara vardagen på, privatiseringar av äldreomsorg och av skolor där vinster, läs skattemedel delas ut till aktieägarna i stället för att förbättra för dem som behöver vård och omsorg. Det är LO:s medlemmar som får betala priset för det. Hur skall LO kunna vara en kraft som förändrar det till ett samhälle som är bra för våra medlemmar? Svaret är att förbunden behöver öka

sina medlemsantal. Då ökar urvalet över potentiella medlemmar som kan ta ett fackligt eller politiskt uppdrag.

LO ser likväl som förbunden att det saknas företrädare på arbetsplatserna, i kommunerna, i regionerna och i Riksdagen. Om LO tillsammans med förbunden kan hjälpas åt att öka medlemsantalet så är det ett steg i rätt riktning. Men det räcker inte, det behövs utbildningar och samordnade nomineringar till politiska uppdrag för att gemensamt lyckas i kampen mellan arbete och kapital. Vi måste tillsammans förstå att arbetare som ställs upp som konflikt mot annan arbetare inte gynnar kollektivet. Vi inom LO-familjen har gemensamt att ansvara för framtiden i våra egna händer. På arbetsplatsen, inom politiken i kommuner och regionerna och i Riksdagen. Det är knappt ett och ett halvt år kvar till valet 2022. Om vi tillsammans bestämmer oss för att förändra samhället till ett samhälle som är bra för våra medlemmar, barn och äldre att leva i så kan vi endast göra det tillsammans. Ta ditt ansvar som medlem och ställ frågan till din arbetskamrat: Är du medlem? Inte? Se till och bli det då! ☐

Conny Andersson
Nyttillträdd Chef & Kassör
LO Distriktet Örebro Värmland

Försäkrings- och pensionsgenomgång

Ta ett kort på följande QR-kod med din mobil och klicka på länken så kommer du in på vår bokningssida.

Vi är glada att få presentera möjligheten till Digital rådgivning med en certifierad rådgivare från Folksam i samarbete med Byggnads.

Du får en kostnadsfri försäkringsgenomgång där vi säkerhetsställer att du har rätt försäkringsskydd och har fått ta del av ditt erbjudande om medlemsförsäkringar. Vi har även möjlighet att ge råd om sparande!

Digital rådgivning är ett smidigt sätt att få hjälp med frågor kring medlemsförsäkring, trygghet och sparande. Räkna med ca. 1 timme av din tid.

/Katarina Sandgren, Byggnads, Jörgen Lybeck och Peter Larsson, Folksam

Helena – en doldis

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Helena Dahlén på Karlstads-kontoret ser till att fackligt förtroendevalda samt medlemmar som går fackliga utbildningar får ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Hon redovisar ackordsöverskott till arbetsgivaren för utbetalning till medlemmarna.

I serien om Byggnads Örebro-Värmlands administratörer är Helena Dahlén den vars arbetsuppgifter förmodligen är minst kända för medlemmarna, tror hon.

– Jag är en doldis, jag jobbar lite i skymundan, då mitt jobb inte i lika hög grad som mina tre administratörskollegor går ut på att prata med medlemmar och guida och stötta i olika ärenden.

När en medlem har tagit ledigt från jobbet för sitt förtroendeuppdrag eller för att gå en utbildning är det Helena Dahlén som ser till att ersättning utgår för förlorad arbetsförtjänst, stipendier eller reseersättningar. Utbetalningen sker alltid den 25:e månaden efter utförd utbildning eller förtroendeuppdrag.

Hon sköter även administrationen kring ackordsmätning för dem som mäter sina jobb inom platt, matt, parkett, ställning och undertak. Där vill hon skynda på så fort hon får in underlagen från ombudsmännen, så att medlemmarna får sin överskottslön så fort som möjligt. Helena hanterar cirka 2 000 mätningar per år. Tidsmässigt tar det lika lång tid att administrera oavsett antal timmar eller om det är en eller flera personer på samma arbetsplats/mätning.

SERIE:

Yrkestiteln avslöjar inte vilken nyckelroll Byggnads Örebro Värmlands fyra administratörer har. De de gör gagnar medlemmarna på ett sätt som är okänt för många.

I detta nummer avslutas miniserien med del 4: Helena Dahlén.

Helena Dahlén

Ålder: 50 år

Familj: Make och två vuxna söner.

Bor: Norum utanför Molkom.

Fritidsintressen: Löpträna, gärna i terräng, promenera, vara ute i naturen, lösa korsord, umgås med vänner och familj [ser fram emot att kunna göra det ordentligt igen].

Helena Dahlén på Karlstadskontoret ser till att man får rätt ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

”Den största delen av mitt jobb har med bokföring och ekonomi att göra.”

Att ge bra service är viktigt för Helena.

– Det är för våra medlemmar vi jobbar.

Tillsammans med ombudsmännen är hon en nyckelperson inom ackordsdelen.

Förutom olika utbetalningar till medlemmar sköter hon bokföring och löneutbetalningar för Byggnads Örebro-Värmlands anställda.

– Den största delen av mitt jobb har med bokföring och ekonomi att göra.

Helena Dahlén vill passa på att skicka med en uppmaning, som hon menar kan göra livet lite enklare för medlemmar när de får utbetalningar från Byggnads. I stället för att få pengarna på

avi går det att få in dem på kontot.

– Det är ju smidigare att få in pengarna direkt på kontot förstås, säger Helena Dahlén.

– Medlemmen måste ha kopplat sitt personnummer till lönekontot. I annat fall har banken inget annat val än att skicka en avi.

Hon uppmanar därför dem som fått ersättning på avi att gå in på www.swedbank.se/kontoregister och göra den kopplingen, för att vid framtida utbetalningar få in sin ersättning på sitt konto. Detta gäller oavsett vilken bank man har. Den som har frågor är välkommen att ringa Helena Dahlén, så hjälper hon till att vägleda rätt. □

Vattentornet – ett utmanande betongbygge

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Säg Örebro och många tänker på Svampen. Nu har det gamla vattentornet gjort sitt och ett nytt byggs.

Tanken var att tidningen skulle kunna prata med medlemmar utomhus på byggarbetsplatsen i Adolfsberg, men ett upptäckt fall av covid-19 blev en varningsklocka för NCC, som höjde garden lite extra på våren.

Några samtal får vi därför inte.

I stället tar platschefen Erik Sjödin med tidningen på en kortare rundtur på coronaavstånd för att berätta om bygget som ska stå klart hösten 2022.

Svampen, som byggdes på slätten 1956–1958, har blivit så sliten att det inte är motiverat att renovera.

– Svampen blir kvar som ett landmärke, men den är uttjänt. Här bygger vi nu en ny vattenreservoar som rymmer 15 000 kubikmeter.

Det nya vattentornet Lyra är inte lika högt som Svampen.

– Det blir 14,5 meter, men marken ligger högre här så vattnet är på samma höjd. Trycket blir lika stort.

Ovanifrån får det nya vattentornet den diskreta formen av bokstaven O. I stället är det utsmyckningen av cortenstål som i november ska börja monteras runt om reservoaren som blir det arkitektoniska uttrycket.

Platschefen Erik Sjödin ritar upp formen på nya vattentornet sett ovanifrån.

18 personer jobbar på bygget där det rullar på med gjutningen enligt plan. Här är det ännu högre krav än annars på att betongen ska vara tät.

– Om det är porfritt minskar risken för påväxt och det blir lättare att rengöra.

Därför används metoder för att få en tätare yta. Inne i tanken – vattentornet får två kammare om 7 500 kubikmeter

– används formdräneringsväv och formen får stå kvar längre efter gjutning för att få jämnare temperatur och färre sprickor.

För att vattentanken ska kunna hålla emot vattentrycket inifrån används spännarmering i väggarna.

3200–3400 kubikmeter betong väntas gå åt och kontraktssumman ligger på 152 miljoner. □

Vältränade rörmokaren nära att dö

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Läkaren sa att Magnus "Rota" Johansson inte hade överlevt natten utan sjukhusvård. Det skrämde vettet ur den vältränade rörmokaren från Hagfors. Nu är han tillbaka på jobbet efter covid-19-pärsen. "Det känns ganska bra", säger han.

Allt började den 9 mars då han tog ett covid-test som visade positivt. Han kände ingen oro: det blir väl som en vanlig förkylning, tänkte han. Han kände ju andra som fått viruset och klarat sig bra.

Dessutom är han vältränad, i bättre form än de flesta. Han har i många år haft en plats i A-laget Viking HC och även efteråt "fortsatt spela gubbhockey", som han säger. Ovanpå det är han tränare i fotboll och innebandy, och spelar padel.

- Jag rör mig ju jämt.

Första sjukveckan förlöpte som han trott. Inte värre än att han kunde ligga i soffan och titta på tv.

- Sedan kom febern och huvudvärken - och hostan.

Han blev snabbt sämre. Efter besök på vårdcentralen och akuten i Torsby skickades han hem med kortison och stark hostmedicin. På kvällen hostade han ändå så ihållande att hustrun Sara ringde 112.

När ambulansen rullade in på akuten i Torsby hade han 40,3 grader i feber.

Han fick syrgas och det togs prover. Dagen därpå var syreupptagningsför-

Magnus "Rota" Johansson

mågan så låg att han rullades iväg till intensivvårdsavdelningen.

Han lamslogs av rädsla.

"Det är ju där folk dör!" tänkte han.

I tre dagar låg Magnus "Rota" Johansson kopplad till respirator och dropp innan lungorna återhämtat sig tillräckligt. Han behövde inte sövas. Efter en vecka på lasarettet klarade han sig utan syrgas och blev hemskickad med mediciner.

Lungkapaciteten var nedsatt.

- Det är som att du har krossat glas i lungorna, sa läkaren.

Meningen som följde skickade kalla kårar genom kroppen.

- Han sa: Du ska vara glad att du kom in på kvällen. Du hade aldrig överlevt natten utan akutvård.

Hemma fortsatte sjukskrivningen. Han plågades av en ovanlig huvudvärk.

- Den är svår att beskriva, det är som att ha ont inne i hjärnan.

Hustrun Sara och två av de tre barnen, Gabriel och Holly, blev också sjuka medan Vincent klarade sig.

- De hade en mild form, och mittungen blev inte sjuk.

När Magnus Rota Johansson kom hem gjorde han ett inlägg på Facebook där han beskrev vad han varit med om. I texten framgick tydligt den rädsla han känt.

Inlägget fick spridning - tusentals har delat.

- Jag skrev för att folk häromkring skulle slippa ringa och fråga. Det var aldrig meningen att det skulle bli mer än så.

Det gav krya-på-dig-hälsningar från hela landet.

- Många har tackat mig för att jag delat med mig.

Magnus Rota Johansson vet inte hur han smittades. Kanske var det hos en kund.

- Jag är husrörmokare. Men vi ber alltid kunderna att hålla avstånd, och vi har tillgång till handsprit och masker.

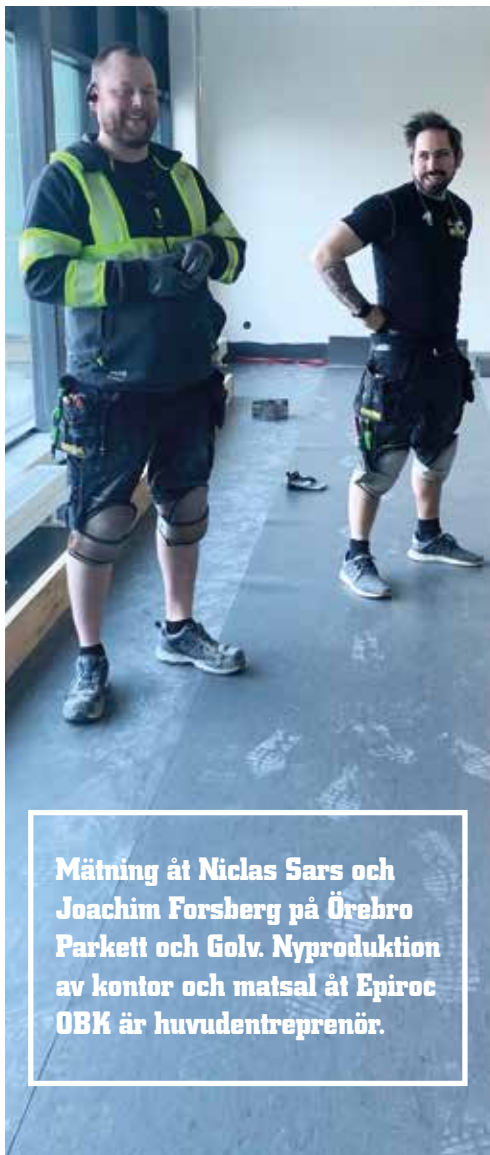
Han tycker att rörfirman Empe där han är anställd har vidtagit försiktighetsåtgärder och han har ingen kritik mot att de gör jobb hos privatkunder under pandemin.

- Om det rinner vatten i taket så måste vi ju in och fixa det.

Den 3 maj gjorde Magnus Rota Johansson sin första arbetsdag efter sjukskrivningen.

Huvudvärken har nästan försvunnit och syreupptagningen är på väg åt rätt håll.

- Jag mår ganska bra. Jag blir fortfarande matt och har inte behövt ta de tyngsta arbetsuppgifterna, men jag orkar i alla fall. □

Mätning åt Niclas Sars och Joachim Forsberg på Örebro Parkett och Golv. Nyproduktion av kontor och matsal åt Epiroc OBK är huvudentreprenör.

📅 **Lördag 28 augusti**

FISKEDAG

📍 Sandbäckstjärn, Karlstad

**VINN
PRESENTKORT
HOS
XXL**

Karlstad-kretsen bjuder in till fiskedag vid Sandbäckstjärn i Karlstad

Fiske mellan kl. 05-24 är tillåtet, men vill man tävla gäller fångst mellan kl. 05-12:30

Prisutdelning kl. 13 vid grusparkeringen

Vi kommer grilla hamburgare, bjuda på kaffe och fikabröd mellan kl. 09-14

Läs på www.sportfiskarna.se för fiskeregler

För barn under 12 år finns det metspö att låna.

Byggnads NU!

010-601 10 00
Måndag–fredag
07.00–17.00

Vi ger stöd och rådgivning till dig som är medlem, förtroendevald, anställd i Byggnads eller företagare. Du får svar på frågor om löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö, försäkringar, semester, arbetsskador och annat.

www.byggnads.se

Prestationslöner

för första kvartalet 2021

Örebro

Yrkesgrupp	Timmar	Snittförtjänst
TBM	105 693	221,69kr
Matt	2 035	250,98kr
Platt	311	279,72kr
Ställning	1 042	240,87kr
Plåt	2 285,5	221,37kr
Undertak	0	0
Industrirör	0	0
VVS	0	0

Värmland

Yrkesgrupp	Timmar	Snittförtjänst
TBM	69 828	220,99kr
Matt	4 148	261,18kr
Platt	2 578	251,89kr
Ställning	0	0
Plåt	4 321,5	215,50kr
Undertak	17	250,33kr
Industrirör	0	0
VVS	0	0

Kontakter

Örebro-Värmland:

Utbildningsadmin.:

carina.engberg@byggnads.se

Utbildningsansvarig

tomas.pettersson@byggnads.se

MB/FFV-ansvarig

jenny.svensson@byggnads.se

Lagbas-ansvarig

tomas.olsson@byggnads.se

SO-ansvarig

niklas.nordlund@byggnads.se

BYN Värmland

odd.maalsnes@byggnads.se

BYN Örebro

jenny.svensson@byggnads.se

VVS-lärlingar

patrik.hjelm@byggnads.se

Plåtlärlingar

johan.csomai@byggnads.se

Byggnads Region Örebro-Värmland:

Telefon: 010- 601 10 11

Mejl: orebro-varmland@byggnads.se

BYGGNADS ÖREBRO-VÄRMLAND:
Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad
Tel: 010-601 10 11

**Nr 2
2021**

FIRMAN SOM BYGGDE OMSTRITT HUS I KONKURS

Noctor Bygg AB i Kristinehamn har försatts i konkurs i efterdyningarna av bygget Teknik- och innovationscentrum. Huset har kostat beställaren Kristinehamns kommun över 100 miljoner kronor och ska inrymma bland annat en gymnasieskola. Skolan skulle ha flyttat in redan i fjol, men ännu står det nya huset oanvänt.

Orsaken: Byggnaden godkändes inte vid slutbesiktningen.

Sedan dess har Noctor Bygg och Kristinehamns kommun varit indragna i en juridisk strid om ansvaret. Sofia Elfström är projektchef på Kristinehamns kommun:

”Exakt hur detta (konkursen, red anm) påverkar processen är ännu inte klarlagt, men klart är att skiljenämnds-förfarandet fortskrider, för att slutligt avgöra frågan kring entreprenadens godkännande. Där har respektive part utsett ett varsin ombud, och dessa kommer nu att utse en ordförande för skiljenämnden”, skriver hon i ett mejl till tidningen.

Parallellt med den juridiska processen sammanställer kommunen en lista på de konkreta brister och fel som byggnaden har. Felen ska därefter åtgärdas ”för att kunna få ett slutbesked från byggnadsnämnden och ta byggnaden i bruk. Att få klart en säker byggnad som både skolverksamhet och Närsam kan flytta in i är vår högsta prio”, skriver Sofia Elfström. Hon uppger att det är omöjligt att svara på när inflyttningen kan ske. □

KRETSMÖTEN 2021 BYGGNADS ÖREBRO VÄRMLAND

ARVIKA	ingen verksamhet	
DEJE	ingen verksamhet	
FILIPSTAD	ingen verksamhet	
SÄFFLE	2021 05 20	Medlemsmöte kl.18,30 Fackens Hus
	2021 09 16	Medlemsmöte kl.18,30 Ej klart.
	2021 12 03	Medlemsmöte kl.18,30 Julbord
TORSBY	ingen verksamhet	
GRUMS	Inget inskickat.	
HAGFORS	Maj/juni	Speedway Tallhult
	2021 10 13	Medlemsmöte på restaurang Kronan kl.18,00
	2021 11 18	Medlemsmöte kl.18,00 Restaurang Kronan
	December	Hockey anmälan till Mattias Alphov
		Anmälan till Tomas Pettersson 076-8430430 till samtliga möten
KARLSTAD	2021 08 28	Fiskedag vid Sandbäckstjärnet
	2021 09 22	Medlemsmöte
KRISTINEHAMN	2021 05 28	Aktivitet - anmälan till Håkan Ahlqvist 073-3373276
	2021 08 30	Medlemsmöte kl.18,00 i LO:s lokal
	2021 09 18	Unionstravet anmälan till Håkan Ahlqvist 073-3373276
	2021 11 02	Medlemsmöte kl.18,00 i LO:s lokal
ÅRJÄNG	ingen verksamhet	
SUNNE	2021 10 08	Bowling kl.18,00 Sunne Krog 6 Bowling
SYSSLEBÄCK	ingen verksamhet	
ASKERSUND	2021 09 02	Medlemsmöte kl.18,00 på Skytteklubben Skyllberg
	2021 10 22	Medlemsmöte kl.18,00 på Hotell Norra Vättern
DEGERFORS	ingen verksamhet	
FJUGESTA	ingen verksamhet	
FRÖVI	2021 09 16	Medlemsmöte 18,30, Christinas Gästgiveri
	2021 11 04	Medlemsmöte 18,30, Christinas Gästgiveri
HALLSBERG	2021 05 27	Medlemsmöte kl.18,00 - plats ej bestämd
	2021 09 23	Medlemsmöte kl.18,00 - plats ej bestämd
	2021 11 18	Medlemsmöte kl.18,00 - plats ej bestämd
HÄLLEFORS	2021 05 20	Medlemsmöte kl.18,00 Digitalt eller på Hällefors Herrgård
	2021 09 02	Medlemsmöte kl.18,00 på Hällefors Herrgård
	2021 12 03	Julbord kl.19,30 på Hällefors Herrgård
KARLSKOGA	Maj	Travresa
	Augusti	Fiskehelg med Degerfors och Kristinehamn
KOPPARBERG	ingen verksamhet	
KUMLA	2021 05 20	Famijedag/grillning kl.18,00 Kumla Sjöpark
	2021 09 02	Famijedag/grillning kl.18,00 Äppelunden/Hällabrottet
	2021 11 11	Medlemsmöte kl.18,00 Kumla Folkets Hus
LINDESBERG	2021 09 01	Kl.18,00 Korvgrillning, Tempelbacken
	2021 11 26	Kl.18,00 Julbord, plats ej bestämt
NORA	2021 09 02	Medlemsmöte kl.18,00 Nora Stadshotell
	2021 11 18	Medlemsmöte kl.18,00 Nora Stadshotell
ÖREBRO	2021 10 01	Medlemsmöte kl.18,00 på ABF+Pitchers
	2021 11 25	Julbord och möte kl.18,00 på Byggfackens Hus Julbord

OBS! Anmälan till ordförande, senast en vecka innan på samtliga möten

Här når du din ordförande

Askersund
Jens Johansson, 072-902 79 55
Degerfors
Vakant
Grums
Joel Fråstad, 070-731 59 61
Frövi
Kenneth Svård, 070-190 61 24
Hagfors
Tomas Pettersson, 076-843 04 30
Hallsberg
Nicklas Jonsson, 070-398 64 56
Hällefors
Vakant

Karlskoga
Hans Åkesson, 072-738 40 09
Karlstad/Kil/Hammarö
Martin Bodén, 070-580 04 91
Kristinehamn
Håkan Ahlqvist, 073-337 32 76
Kumla/Fjugesta
Victor Johansson, 073-834 26 00
Lindesberg
Jonas Andersson, 072-540 35 30
Nora
Anton Appelqvist, 072-535 20 79
Sunne
Peter Olsson, 070-580 01 08
Säffle
Erik Pettersson, 073-833 44 37
Örebro
Kjell Krantz, 073-508 96 35